

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS (BOĻŠEVIKU) PARTIJAS
(LK(B)P) KULDĪGAS APRINĶA KOMITEJA

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

1940.g. - 1941.g.

1945.g. - 1949.g.

PA - 120. fonds

No 1920.g. līdz 1940.g. pirmajai pusei, Kuldīgas, Iepājas un Aizputes apriņķos nelegāli darbojās LKP Lejas Kurzemes apgabala organizācija.¹⁾

1940.g. jūnijā tā legalizējās.

1940.g. jūnijā tika ievēlēta LKP Kuldīgas rajona komiteja.²⁾

Tā vadīja LKP Lejas Kurzemes apgabala organizācijas sastāvā Kuldīgas rajona organizāciju.

1940.g. 15. augustā LKP CK nolēma likvidēt LKP apgabalu un rajonu organizācijas, un to vietā izveidot 19 apriņķu (pēc administratīvā teritoriālā iedalījuma) un 4 pilsētu LKP organizācijas.

1940.g. 3. septembrī tika izveidota LKP Kuldīgas apriņķa komiteja (AK)³⁾ 7 biedru sastāvā.⁴⁾ Tā vadīja LKP Kuldīgas apriņķa organizāciju.

1940.g. 8. oktobrī LKP kļuva par Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) partijas (VK(b)P) sastāvdaļu un ieguva nosaukumu LK(b)P. Saskaņā ar VK(b)P statūtiem, partijas šūniņas tika pārdēvētas par partijas pirmorganizācijām.

1) Latvijas Valsts arhīvā LKP Lejas Kurzemes apgabala komitejas dokumentu fonda nav.
2) LVA, PA-120.f., 1.apr., 1.l., 2.lp.
3) Turpat, 28.lp.
4) LVA, PA-101.f., 2.apr., 62.l., 16. un 18.lp.

1940.g. beigās LK(b)P Kuldīgas AK struktūra bija šāda:⁵⁾

- pirmais un otrais sekretārs
- sekretāra palīgs
- propogandas un agitācijas nodaļa
- kadru nodaļa
- organizātoriskā darba un instruktoru nodaļa (tās sastāvā - statistikas un vienotas partijas biedra kartes sektors).

Periodā no 1940.g. līdz 1941.g. pirmajai pusei, LK(b)P Kuldīgas apriņķa organizācijas sastāvā ietilpa 8 partijas pirmorganizācijas.⁶⁾

Sākoties vācu okupācijai, 1941. gada jūnijā, LK(b)P Kuldīgas AK darbību pārtrauca.

Pēc Latvijas atbrīvošanas no vācu karaspēka, 1945.g.

15. martā, LK(b)P Kuldīgas AK darbību atjaunoja.⁷⁾ Pēc Kuldīgas atbrīvošanas, 1945.g. 30. maijā, LK(b)P CK tās sastāvu apstiprināja: pirmais un otrais sekretārs, sekretārs kadru jautājumos, propogandas un agitācijas nodaļas vadītājs,⁸⁾ Kuldīgas apriņķa izpildkomitejas priekšsēdētājs, Valsts drošības tautas komisariāta Kuldīgas apriņķa nodaļas priekšnieks, Iekšlietu tautas komisariāta Kuldīgas apriņķa nodaļas priekšnieks.

Vēlāk LK(b)P Kuldīgas AK locekļus ievēlēja partijas apriņķa atskaites vēlēšanu sapulcē (no 1947.g. - konferencē) un plēnumā ievēlēja sekretārus un apriņķa komitejas biroju.

5) LVA, PA-101.f., 2.apr., 361.l., 28.lp.

6) Turpat, 524.l., 64.lp. un 526.l., 121.lp.

7) LVA, PA-120.f., 3.apr., 5.l., 1.lp.

8) LVA, PA-101.f., 7.apr., 12.l., 168.lp.

Biroja un AK personālais un skaitliskais sastāvs mainījās:

1945. gadā AK locekļu skaits - 19, birojā - 7,⁹⁾ 1949. gadā - 31 un birojā - 7.¹⁰⁾

1945.g. - 1948.g. LK(b)P Kuldīgas AK aparātā bija šādas struktūrvienības:¹¹⁾

- propagandas un agitācijas nodaļa
- organizātoriskā darba un instruktoru nodaļa (tās sastāvā - statistikas un vienotas partijas biedra kartes sektors)
- militārā nodaļa
- kadru nodaļa.

Reorganizācijas rezultātā, no 1949.g. 1. marta, kadru nodaļu un militāro nodaļu likvidēja; organizātoriskā darba un instruktoru nodaļu pārdēvēja par partijas, arodbiedrību un komjaunatnes organizāciju nodaļu un nodibināja lauksaimniecības nodaļu, kā arī rūpniecības un transporta nodaļu.¹²⁾ 1949.g. marta beigās izveidoja nodaļu darbam ar sievietēm.¹³⁾

Šī struktūra saglabājās līdz LK(b)P Kuldīgas AK likvidācijai.

LK(b)P Kuldīgas apriņķa organizācija 1945. gadā apvienoja 8 partijas pirmorganizācijas un 1949. gadā - 53.¹⁴⁾

Saskaņā ar LK(b)P CK 1947.g. 15. jūlija lēmumu, apriņķa partijas komitejām atļāva veidot LK(b)P pagastu komitejas pagastu pirmorganizācijās, kurās bija ne mazāk kā 10 VK(b)P biedru,

9) IVA, PA-120.f., 3.apr., 3.l., 16.lp. un 4.l., 1.lp.

10) Turpat, 7.apr., 1.l., 21.-22.lp.

11) IVA, PA-101.f., 3.apr., 13.l., 114.lp.

12) Turpat, 12.apr., 17.l., 46.-47.lp.

13) Turpat, 289.lp.

14) Turpat, 8.apr., 50.l., 29.lp. un 12.apr., 134.l., 62.o.p.lp.

likvidējot šajos pagastos pagastu partorgu amatus¹⁵⁾ (algotu partijas organizatora (partorga) amatu LK(b)P CK noteica 1941.g. 6. janvārī).¹⁶⁾ LK(b)P pagasta komiteja apvienoja visas partijas pirmorganizācijas, kuras atradās pagasta teritorijā.

1949. gadā Kuldīgas apriņķī darbojās LK(b)P 3 pagastu komitejas:¹⁷⁾

- Cieceres
- Saldus
- Skrundas.

Ar VK(b)P CK 1949.g. 24. decembra lēmumu un LK(b)P CK 1949.g. 30. decembra biroja sēdes lēmumu, Latvijā tika nodibināti 58 lauku rajoni, LK(b)P apriņķu organizāciju vietā ~~tika~~ izveidotas LK(b)P 58 rajonu organizācijas.¹⁸⁾ LK(b)P Kuldīgas AK vietā tika nodibinātas LK(b)P Kuldīgas rajona komiteja.¹⁹⁾

Daļu Kuldīgas apriņķa pagastu pievienoja Auces, Saldus un Skrundas rajoniem.

I. kat. arhīviste

T. Jakovļeva

- 15) LVA, PA-101.f., 10.apr., 19.1., 48.lp.
- 16) Turpat, 1.apr., 12.1., 38.lp.
- 17) Turpat, 12.apr., 126.1., 163.-164.lp.
- 18) Turpat, 26.1., 193.lp.
- 19) Sk. LKP Kuldīgas rajona komitejas (PA-4132.fonds) vēsturisko izziņu.

Šinī lietā 77 (septiņdesmit
septiņus) numurētas lapas
1999. g. «13.» decembrī
LVA arhivists B. Konele